

เทคโนโลยีอุตสาหกรรม
เลขที่รับ ๐๓๐5/๖๐ วันที่ 6 มี.ค. 2560
เลขที่ส่ง วันที่

มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์
เลขรับ 0976
วันที่ 7 มี.ค. 2560
เวลา

ที่ ศธ ๐๕๐๑(๑)/ว ๒๓

ถึง มหาวิทยาลัย/สถาบันอุดมศึกษาในสังกัด/กำกับทุกแห่ง/สถาบันวิทยาลัยชุมชน

- ด้วย สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา ขอส่งดำเนินหนังสือ จำนวน ๓ ฉบับ ดังนี้
๑. หนังสือสำนักเลขาธิการคณะกรรมการการอุดมศึกษา ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๕/ว ๔๑ ลงวันที่ ๑๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐ เรื่อง ข้อสั่งการของนายกรัฐมนตรี
 ๒. หนังสือสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ที่ ศธ ๐๒๐๘/๒๕๖๐ ลงวันที่ ๒๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐ เรื่อง สรุปพระราชกระแสรับสั่งสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ รัชกาลที่ ๑๐ เรื่อง การศึกษา
 ๓. หนังสือสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ที่ ศธ ๐๖๐๑/๑๒๖๑ ลงวันที่ ๑๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐ เรื่อง การสรรหาและพิจารณาเสนอชื่อบุคคลผู้เข้ารับการคัดเลือกเพื่อแต่งตั้งเป็นนายกสภาสทวป

ทั้งนี้รายละเอียดสามารถ download file ได้จาก www.mue.go.th (เว็บไซต์เก่า) หัวข้อ ประชาสัมพันธ์ : ข้อมูลเผยแพร่ หัวข้อย่อย สืบค้นหนังสือเวียน

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอไปตรวจ/เห็นการมอบให้
เจ้าอธิการทุกแห่ง

[Handwritten signature]
- 2 มี.ค. 2560
ทพ ๙๖๑๓๓ ม/๖๐๐
๓ มี.ค. ๖๐

สำนักอำนวยการ
โทร. ๐ ๒๖๕๐ ๕๒๗๔
โทรสาร ๐ ๒๖๕๔ ๕๕๕๔-๒๖

เรียน คณบดี
เพื่อโปรดทราบ / เห็นการมอบให้
ป.ร.๒๖๕๐๖๖๖

6 มี.ค. 2560

จัดทนาย
ทพ ๐๖๒๖
= ๖ มี.ค. ๒๕๖๐

5368

23 ก.พ. 2560

1919

๑๑๑

เลขที่ 877
วันที่ 17 ก.พ. 2560
เวลา 09.59

ด่วนที่สุด

ที่ นร ๐๕๐๘/ว ๘๑

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
ทำเนียบรัฐบาล กทม. ๑๐๓๐๐

๑๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐

รวม.ศ.น.
เลขที่ 1114
วันที่ 20 ก.พ. 2560

เรื่อง ข้อสั่งการของนายกรัฐมนตรี

เรียน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ

ด้วยในคราวประชุมคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐ นายกรัฐมนตรีมีข้อสั่งการ ดังนี้

คำนำ

๑. มอบหมายให้รองนายกรัฐมนตรี (พลเอก ประวิตร วงษ์สุวรรณ) ร่วมกับกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องพิจารณาความเป็นไปได้ในการนำแนวทางการแก้ไขปัญหาคืออยู่อาศัยชุมชนริมคลองลาดพร้าวมาประยุกต์ใช้ในการดำเนินการจัดระเบียบที่อยู่อาศัยให้แก่ประชาชนผู้มีรายได้น้อยในพื้นที่อื่น ๆ ทั่วประเทศต่อไป โดยเฉพาะอย่างยิ่งการจัดระเบียบที่อยู่อาศัยที่รกร้างในที่หรือสำน้ำสาธารณะ

ด้านการบริหารราชการแผ่นดินและอื่น ๆ

๒. ให้กระทรวงการคลังพิจารณาส่งเสริมให้นายงานของรัฐที่มีการจัดทำโครงการขนาดใหญ่พิจารณาจัดทำข้อตกลงคุณธรรม (Integrity Pact) ในทางที่ร่างพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ยังไม่มีผลใช้บังคับ รวมทั้งให้ร่วมกับภาคเอกชนและองค์กรที่เกี่ยวข้องในการจัดหาบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถในด้านต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องมาสังเกตการณ์และให้ข้อคิดเห็นในการจัดทำข้อตกลงคุณธรรมของหน่วยงานของรัฐ โดยเฉพาะอย่างยิ่งโครงการที่ต้องการผู้ที่มีความรู้ความสามารถเฉพาะด้าน เช่น ด้านพลังงาน

๓. ตามที่ได้มีข้อสั่งการของนายกรัฐมนตรีในคราวประชุมคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๗ มกราคม ๒๕๖๐ ให้กระทรวงมหาดไทย (กรุงเทพมหานคร) ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเร่งรายงานความคืบหน้าในการจัดทำแผนก่อสร้างสถานที่จอดรถใต้ดินและการพิจารณาความเป็นไปได้ในการให้เอกชนร่วมลงทุน นั้น มอบหมายให้รองนายกรัฐมนตรี (พลเอก ประวิตร วงษ์สุวรรณ) กำกับให้กระทรวงมหาดไทย (กรุงเทพมหานคร) ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เร่งรัดการดำเนินการตามข้อสั่งการดังกล่าวแล้วนำเสนอคณะรัฐมนตรีโดยด่วนภายใน ๑ เดือน

ข้อสั่งการของนายกรัฐมนตรีข้างต้นใช้เป็นแนวทางในการบริหารราชการให้เกิดประสิทธิภาพ ดังนั้น ในขั้นตอนการปฏิบัติ หน่วยงานจะต้องดำเนินการโดยยึดถือกฎหมาย ระเบียบ หรือมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้องเป็นหลัก

จึงเรียนยืนยันมาและขอได้โปรดพิจารณาดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป

Handwritten notes and signatures on the left side of the document.

เรียน นายกรัฐมนตรี
เพื่อพิจารณาของวงราชการ
ขอแสดงความนับถือ

(หม่อมหลวงปรีดา ดิษฐกุล)

ขอแสดงความนับถือ

(นายธีระพงษ์ วงศ์ศิระวิลาศ)

เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

สำนักงานรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ
กองพัฒนาศาสตร์และคิดตามนโยบายพิเศษ
โทร. ๐ ๒๒๘๐ ๙๐๐๐ ต่อ ๔๔๔๔ (จึงดา) ๓๒๘ (จุลภักดิ์) ๔๔๔๔ (ชัยพล)
โทรสาร ๐ ๒๒๘๐ ๓๔๔๖ www.soc.go.th (สุครา/อึ้งกล)

(นายธีระเกียรติ เจริญเศรษฐศิลป์)
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ

ส่ง

สรุป

พระราชกระแสรับสั่งสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๑๐ เรื่อง การศึกษา

เมื่อวันที่ ๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐ เวลา ๑๕.๓๐ - ๑๖.๓๐ น.

ณ ห้องประชุม สพร. ๑ อาคาร ๔ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ตามที่ได้มีการประชุมร่วมองคมนตรี ๓ ท่าน กับผู้บริหารกระทรวงศึกษาธิการ ประกอบด้วย พลเอก สุรยุทธ์ จุลานนท์ ศาสตราจารย์เกียรติคุณ นายแพทย์เกษม วัฒนชัย และพลเอก ดาว์พงษ์ รัตนสุวรรณ ได้นำพระราชกระแสรับสั่งสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๑๐ เรื่อง การศึกษา มาแจ้งให้ผู้บริหารระดับสูงของกระทรวงศึกษาธิการทราบเมื่อวันที่ ๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐ เวลา ๑๕.๓๐ - ๑๖.๓๐ น. ณ ห้องประชุม สพร. ๑ อาคาร ๔ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน นั้น สรุปได้ ดังนี้

๑. พระบรมราโชวาท/ พระราชกระแสรับสั่ง รัชกาลที่ ๑๐ สมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๑๐

พระบรมราโชวาท/ พระกระแสรับสั่ง รัชกาลที่ ๑๐

- พระบรมราโชวาท รัชกาลที่ ๑๐ ในพิธีพระราชทานปริญญาบัตรแก่นักนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ๕ กรกฎาคม ๒๕๐๕

“ประเทศชาติของเราจะเจริญหรือเสื่อมลงนั้นย่อมขึ้นอยู่กับการศึกษาของประชาชนแต่ละคน เป็นสำคัญ ผลการศึกษาอบรมในวันนี้จะเป็นเครื่องกำหนดค่างของชาติในวันข้างหน้า”

ผู้ที่เป็นครูอาจารย์นั้น ใช่ว่าจะมีแต่ความรู้ในทางวิชาการ และทางการสอนเท่านั้นก็หาไม่ จะต้องรู้จักอบรมเด็กทั้งในด้านศีลธรรมจรรยา และวัฒนธรรม รวมทั้งให้มีความสำนึกรับผิดชอบในหน้าที่ และในฐานะที่จะเป็นพลเมืองที่ดีของชาติต่อไปข้างหน้า การให้ความรู้หรือที่เรียกว่าการสอนนั้นต่างกับการอบรม การสอนคือ การให้ความรู้แก่ผู้เรียน ส่วนการอบรม เป็นการฝึกจิตใจของผู้เรียนให้ซึมซาบจนคิดเป็นนิสัย ขอให้ท่านทั้งหลายจงอย่าสอนเพียงอย่างเดียว ให้อบรมให้ได้รับความรู้ดังกล่าวมาแล้วด้วย

- พระบรมราโชวาท รัชกาลที่ ๑๐ ในพิธีพระราชทานปริญญาบัตรแก่นักศึกษามหาวิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร ๑๕ ธันวาคม ๒๕๐๓

ความรู้กับคุณธรรมจะต้องเป็นเรื่องเดียวกัน

“ให้มีความวิตกไปว่า เด็กชั้นหลังจะห่างเหินจากศาสนาเสกหลายเป็นคนไม่มีธรรมในใจมากขึ้น คนที่ไม่มีธรรมเป็นเรื่องดำเนินตาม คงจะหันไปทางทุจริตโดยมาก ถ้ารู้มีอยู่ก็โกงไม่ใคร่คดโกง ถ้าโกงไม่สนิท ถ้ารู้มากก็โกงคดโกงขึ้นแสบโกงพิสดารมากขึ้น การที่ผิดให้รู้อ่านอักษรวิธี ไม่เป็นเครื่องฝึกหัดให้คนคิดแลคนชั่ว เป็นแต่ได้วิธีสำหรับจะเรียนความดีความชั่วได้คดโกงขึ้น”

(พระราชหัตถเลขา ต้นเกล้า ร.๕ พ.ศ. ๒๔๔๑)

- พระราชกระแสรับสั่งด้านการศึกษ ของรัชกาลที่ ๑๐

๑. นักเรียน

๑.๑ “ครูต้องสอนให้เด็กนักเรียนมีน้ำใจ เช่น คนเรียนเก่งช่วยคนเพื่อนที่เรียนถนัดหลัง ไข่สอนให้เด็ก คิดแต่จะแข่งขัน (Compete) กับเพื่อน เพื่อให้คนเก่งได้ลำดับดี ๆ เช่น สอบได้ที่หนึ่งของชั้น แต่ต้องให้เด็ก แข่งขันกับตนเอง” (๑๓ มี.ย. ๕๕)

๓.๒ "ครูไม่จำเป็นต้องมีความรู้ทางเทคโนโลยีมาก แต่ต้องมุ่งปลูกฝังความดีให้นักเรียนขั้นต้น ต้องอบรมบ่มนิสัยให้เป็นพลเมืองดี เด็กโตก็ต้องทำเช่นกัน" (๖ มิ.ย. ๕๕)

๓.๓ "เราต้องฝึกหัดให้นักเรียนรู้จักทำงานร่วมกันเป็นกลุ่มเป็นหมู่คณะมากขึ้น จะได้มีความสามัคคี รู้จักดูแลช่วยเหลือซึ่งกันและกัน เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ความรู้ และประสบการณ์แก่กัน" (๕ ก.ค. ๕๕)

๓.๔ "ทำเป็นตัวอย่างให้นักเรียนเป็นคนดี นักเรียนรักครู ครูรักนักเรียน" (๔ ก.ค. ๕๕)

๒. ครู

๒.๑ "เรื่องครูมีความสำคัญไม่น้อยกว่านักเรียน ปัญหาหนึ่งคือ การขาดครู เพราะจำนวนไม่พอ และครูย้ายบ่อย ดังนั้น ก่อนคัดเลือกเด็กที่จะพัฒนาต้องพัฒนาครูก่อน ให้พร้อมที่จะสอนเด็ก ให้ได้ผลตามที่ต้องการ จึงจะต้องคัดเลือกครูและพัฒนาครู ต้องตั้งฐานะในสังคมของครูให้เหมาะสม และปลูกจิตสำนึกโดยใช้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง วิธีการคือ การให้ทุนและอบรม กล่าวคือ ต้องมีความรู้ทางวิชาการในสาขาที่เหมาะสมที่จะสอน คืออบรมวิธีการสอนให้มีประสิทธิภาพ มีความเป็นครูที่แท้จริงคือ มีความรัก ความเมตตาต่อเด็ก ควรเป็นครูห้องที่เพื่อจะได้มีความผูกพันและคิดที่จะพัฒนาท้องถิ่นที่เกิดของตน ไม่คิดย้ายไปย้ายมา" (๑๑ มิ.ย. ๕๕)

๒.๒ "ต้องปรับปรุงครู ครูจะอายุ ๔๐ - ๕๐ ปี ก็ต้องเรียนใหม่ ต้องปฏิบัติครูอย่างจริงจัง" (๖ มิ.ย. ๕๕)

๒.๓ "ปัญหาปัจจุบันคือ ครูมุ่งเขียนงานวิทยานิพนธ์ เขียนตำราส่งผู้บริหาร เพื่อให้ได้ตำแหน่ง และเงินเดือนสูงขึ้น แล้วบางทีก็ย้ายไปที่ใหม่ ส่วนครูที่มุ่งการสอนหนังสือกลับไม่ได้อะไรตอบแทน ระบบไม่ยุติธรรม เราต้องเปลี่ยนระเบียบตรงจุดนี้ การสอนหนังสือต้องถือว่าเป็นความดีความชอบ หากคนใดสอนดี ซึ่งส่วนมากคือมีคุณภาพและปริมาณ ต้องมี Reward" (๕ ก.ค. ๕๕)

๒.๔ "ครูบางส่วนเวลาสอนนักเรียนจะสอนไม่หมดแต่เก็บไว้บางส่วน หากนักเรียนต้องการรู้ทั้งหมดวิชา ก็ต้องเสียเงินไปสมัครเรียนพิเศษกับครูท่านนั้น จะเป็นการสอนในโรงเรียนหรือส่วนตัวก็ตาม" (๕ ก.ค. ๕๕)

หน้าที่

* พระราชกระแสนริบสิ่งของสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เกี่ยวกับการทรงงานของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช

ก. พระเจ้าอยู่หัวทรงมีคัมภีร์ในหน้าที่

ข. หน้าที่ของพระเจ้าอยู่หัว

๑. ในฐานะพระเจ้าแผ่นดิน → ต้องดูแลราษฎร

๒. ในฐานะทรงเป็นพลเมืองดี → เห็นอะไรที่จะทำเพื่อบ้านเมืองได้ก็ควรทำ

(วารสารมูลนิธิชัยพัฒนา, ธ.ค. ๒๕๕๓).

* พระบรมราชโองบาย/ พระราชกระแสนริบสิ่ง สมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๑๐

สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมหาวชิราลงกรณ บดินทรเทพยวรางกูร ทรงตอบรับเป็นพระมหากษัตริย์ เมื่อวันที่ ๓ ธันวาคม ๒๕๕๔

"เพื่อสืบสานพระราชปณิธาน และเพื่อประโยชน์ของประชาชนชาวไทยทั้งปวง"

- พระบรมราโชบายของสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ รัชกาลที่ ๑๐ ด้านการศึกษา
การศึกษาต้องมุ่งสร้างพื้นฐานให้แก่ผู้เรียน
๑. ทักษะที่ถูกต้อง
๒. พื้นฐานชีวิต (= อุปนิสัย) ที่มั่นคงเข้มแข็ง
๓. มีอาชีพ - มีงานทำ
- พระราชกระแสของสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ รัชกาลที่ ๑๐ ด้านการศึกษา ในภาพรวม
๑. สืบสานพระราชปณิธานหรือพระราชกระแสรับสั่งรัชกาลที่ ๙ เรื่อง การสร้างคนดี
๒. การศึกษาต้องมุ่งสร้างพื้นฐานให้แก่เด็ก ทักษะที่ถูกต้อง (อุปนิสัย) ที่มั่นคงเข้มแข็ง มีอาชีพ-
มีงานทำ ฯลฯ
๓. เน้นการสร้างทัศนคติ (Attitude)
๔. การศึกษาในภาพรวมทำอย่างไรให้เยาวชนมีความสนใจและเข้าใจเรื่องของสถาบันและ
ประวัติศาสตร์

๒. การดำเนินงานขององคมนตรีตามพระราโชบาย/ พระราชกระแสรับสั่ง รัชกาลที่ ๙ และรัชกาลที่ ๑๐
เรื่อง การศึกษา มีสำคัญ ดังนี้

- พระราชกระแสรับสั่งรัชกาลที่ ๙ ทรงห่วงใยเรื่องมาตรฐานการศึกษาของโรงเรียนในพื้นที่ห่างไกล
และในชุมชน จึงมีการดำเนินการโดยเริ่มทำเหมือนภาคเอกชนไม่เอาตำแหน่งไปทำให้เกิดปัญหา
ส่วนราชการ ต้องรับฟังปัญหาและมาแก้ไขให้ตรงจุด ดำเนินการมาแล้ว ๔ ปี ในโรงเรียนพื้นที่ห่างไกลรวม
๑๕๕ แห่ง ในทุกภาค เช่น กองทุนการศึกษาพระราชทาน เรื่องที่พักอาศัยครู การปรับปรุงอาคาร สถานที่
ที่พักนักเรียน

- การจัดการเรียนการสอนในพื้นที่ห่างไกล และลารอวิชาศึกษาบางส่วน ได้รับความร่วมมือจาก
หน่วยงาน สพฐ. และ สอศ. สกอ. การจัดการศึกษาแบบทวิภาคีโดยร่วมกับภาคเอกชน ส่งผลให้เด็กได้เรียนรู้
เทคโนโลยีใหม่ๆ ในการฝึกงานในโรงเรียน และ สกอ. โดยมหาวิทยาลัยราชภัฏ ให้ความช่วยเหลือโรงเรียน
ในพื้นที่ห่างไกลในการอบรมพัฒนาครู และจัดนักศึกษาฝึกสอน

๓. แนวคิดและแนวทางดำเนินการขององคมนตรีในการน้อมนำพระราชกระแสรับสั่งสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว
รัชกาลที่ ๑๐ เรื่อง การศึกษา ที่สำคัญๆ ได้แก่

๓.๑ กระทรวงศึกษาธิการดำเนินการควบคุมภารกิจ/ โครงการในส่วนของรัชกาลที่ ๙ และรัชกาลที่ ๑๐
เข้าด้วยกัน และดำเนินการในภาพกว้างตามที่รัชกาลที่ ๑๐ ทรงมอบหมาย

๓.๒ การสร้างคนดีให้แก่บ้านเมือง ต้องหาแนวทางสร้างคนดีก่อน แล้วจึงจะไปสู่เด็กเป็นคนดี
และพัฒนาให้เป็นคนเก่ง โดยเฉพาะปัญหาการศึกษามีเรื่องการจัดครูในท้องถิ่น ปัญหาหนี้สินครู และปัญหา
การศึกษา ฯลฯ

ครูต้องมีศรัทธาที่แรงกล้าเพื่อทำให้เด็กเป็นคนดี คือ สิ่งที่สอนและอบรมผู้เรียนให้มีองค์ความรู้
มีอุปนิสัยดี (Character Education) ๕ ด้าน คือ ศิลธรรม จริยธรรม มารยาท วินัย และวัฒนธรรม
เพื่อให้คนไทยเป็นผู้มีมารยาท มีวินัย มีความรับผิดชอบในหน้าที่ และเป็นพลเมืองดีของชาติ โดยการศึกษา
แบ่งเป็น ๒ ส่วน คือ การสอน และการอบรม ซึ่งเปรียบเทียบกันไม่ได้ที่มีส่วนของลำดับและราก

การศึกษาเปรียบเสมือนต้นไม้

๓.๓ ระบบการศึกษาต้องใช้ศรัทธาสร้างเด็ก เยาวชน เป็นผู้ใหญ่ที่ฝากบ้านเมือง : งานของครูจะเป็นเรื่องยาก ช่วยก่อสร้างคนดีแก่บ้านเมือง ต้องสอนให้เด็กรู้จัก รู้ผิด ชีคมันในสิ่งที่ถูกต้องในเรื่องความเป็นชาติ สถาบัน ประวัติศาสตร์ การสร้างเด็กเพื่อเป็นคนในอนาคตของชาติที่มีการศึกษา และพบว่าความคาดหวังในเด็กของประเทศไทย คือ ชื่อสัตย์ รับผิดชอบ มีน้ำใจ

การอบรมจนเกิดเป็นนิสัยประจำชาติ

ญี่ปุ่น	มีวินัย ใฝ่เรียนรู้ รับผิดชอบต่อส่วนรวม
สิงคโปร์	ชื่อสัตย์ มีวินัย ใฝ่เรียนรู้
เกาหลีใต้	มีวินัย ใฝ่เรียนรู้ สู้งานหนัก
ไทย (คาดหวัง)	ชื่อสัตย์ รับผิดชอบต่อ มีน้ำใจ

๓.๔ น้อมนำแนวพระบรมราโชบายของสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ รัชกาลที่ ๑๐ "ด้านการศึกษา ต้องมุ่งสร้างพื้นฐานให้แก่ผู้เรียน" ได้แก่ ๑. ทักษะชีวิตที่ถูกต้อง ๒. พื้นฐานชีวิต (= อุปนิสัย) ที่มั่นคงเข้มแข็ง ๓. มีอาชีพ-มีงานทำ นั้น การแนะแนวอาชีพต้องเข้มข้น โรงเรียนควรมีการแนะแนว ทั้งการแนะแนวชีวิต (วินัยและมารยาทไทย) และแนะแนวอาชีพ อย่างเป็นระบบ

๓.๕ การศึกษากับความมั่นคง น้อมนำพระบรมราโชบายของสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ รัชกาลที่ ๑๐ ต้องเพิ่มวิชาประวัติศาสตร์ เพื่อให้มีความรู้เกี่ยวสถาบัน อยากเห็นคนไทยมีวินัย รู้หน้าที่ มีความรับผิดชอบ สร้างวินัย โดยกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารี

๓.๖ การพัฒนาการศึกษาเกี่ยวข้องกับสัมพันธ์กับชุมชน วัด โรงเรียน Cluster community best เพื่อให้ชุมชนช่วยเหลือในทุกระดับการศึกษา

- ๓.๗ การแก้ไขปัญหานี้สัณครุจะแก้ไขจริงจ้งได้อย่างไรเพื่อให้เป็นระบบ ซึ่งมีการศึกษา นำร่องไว้ ได้แก่
- ๓.๗.๑ สร้างความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับการเป็นหนี้ซึ่งไม่ใช่สิทธิในการกู้ แต่เป็นความรับผิดชอบ วางระบบแนวทางแก้ไขหนี้สินของครู ไม่ให้เป็นภาระแก่ครูในการจัดการเรียนการสอน
 - ๓.๗.๒ ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงให้เป็นประโยชน์ในการแก้ไขปัญหานี้สัณครุ
 - ๑) จัดทำบัญชีครัวเรือน
 - ๒) หาสาเหตุว่าครูเป็นหนี้ได้อย่างไร
- ๓.๘ ข้อคิดและแนวทางการดำเนินการที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา
- ๓.๘.๑ การดำเนินการในขั้นที่เหมือนกัน ควรมีการประสานงานกันระหว่างหน่วยงาน เช่น หน่วยงาน สทฐ. สอศ. สกอ. กศน. จะทำให้ระบบการศึกษาดำเนินไปข้างหน้าได้ตรงต่อเป้าหมาย
 - ๓.๘.๒ ควรให้พระสงฆ์มีโอกาสเข้ามามีส่วนร่วมในการสร้างความเข้าใจและการอบรมให้ความรู้
 - ๓.๘.๓ การร่วมมือกับกระทรวงสาธารณสุขโดยเฉพาะโรงพยาบาลสมเด็จพระยุพราช ในการให้ความรู้กับนักเรียน เยาวชนในสถานศึกษา เรื่องเพศศึกษา ยาเสพติด
 - ๓.๘.๔ องค์กรนศวินิต์ที่จะให้คำแนะนำและกำลังใจ
 - ๓.๘.๕ งานตามภารกิจของกระทรวงศึกษาธิการก็ให้ดำเนินการต่อไป